

PLA ESTRATÈGIC DEL SECTOR CULTURAL DE BARCELONA

PRESENTACIÓ

L'Institut de Cultura de Barcelona, en la seva memòria de fundació, plantejava la possibilitat d'impulsar i promoure la redacció d'un Pla estratègic del sector cultural. L'anàlisi per cicles de la vida cultural de la ciutat posa en relleu un moment d'inflexió i de canvi i, per tant, la necessitat d'orientar estratègicament les actuacions en matèria cultural. Els darrers anys, a cavall de les enormes transformacions de la ciutat, l'ús de la cultura s'ha estès, amb un augment perceptible de l'oferta i del consum cultural per part dels ciutadans, i s'ha filtrat cap a sectors socials tradicionalment desatesos. D'altra banda, el protagonisme públic dels inicis de l'etapa democràtica ha donat pas a una multipolaritat de la iniciativa cultural amb un protagonisme creixent del sector privat empresarial i associatiu. Barcelona, a més, ha renovat el seu perfil industrial tradicional i s'ha convertit en una ciutat de serveis on els elements intangibles (qualitat, modernitat, etc.) prefiguren nous elements culturals definitoris de la identitat de la ciutat, sobre els quals recolza la projecció i el prestigi internacional de la Barcelona actual. Finalment cal destacar la importància dels darrers anys en la transformació de la xarxa d'equipaments culturals de la ciutat, que disposa, a hores d'ara, d'una nova generació d'infraestructures.

Paral·lelament als elements assenyalats, una sèrie de canvis estructurals concorren en l'entorn de les ciutats. La denominada societat de la informació, apareguda a cavall de la globalització de l'economia, planteja nous reptes on la cultura pot esdevenir una de les claus essencials per donar-hi resposta. Aquest és un element central. En el procés de transformació de la ciutat s'ha tendit a atendre prioritàriament l'urbanisme, les comunicacions i altres sectors connexos, referint-los a indicadors econòmics. Els reptes del nou segle necessiten una lectura i una anàlisi culturals i, alhora, han d'estendre respostes des d'aquests àmbits.

A partir de l'ampliació del concepte de cultura es pot constatar la necessitat de revisar les relacions entre cultura i ciutat, no tant sols per reorientar les polítiques públiques, sinó per establir un projecte global de ciutat que impliqui el conjunt d'operadors públics i privats i que permeti dotar la cultura de l'instrumental teòric i d'acció necessari per guanyar centralitat en els processos globals de desenvolupament de la ciutat. Barcelona ha tingut un paper destacat en la generació de sistemes i metodologies de regeneració urbana. En aquesta lògica, ha de convertir-se en un laboratori d'experimentació d'una nova generació de polítiques culturals que, basades en la cooperació i el diàleg, prenguin nou protagonisme. El repte, per tant, depassa l'esfera cultural clàssica i se situa en una demanda de ciutat i en l'esforç d'aquesta per trobar models singulars de fer front a les necessitats contemporànies del segle que ve.

Des d'aquesta perspectiva el Pla estratègic incideix en dues direccions:

- * d'una banda, com a instrument del servei del mateix sector cultural que cerca les mesures i accions que permetin i garanteixin el seu desenvolupament;
- * de l'altra, com a instrument que dibuixa i augmenta el paper de la cultura en la configuració global de la ciutat i en els processos del seu desenvolupament.

* Són dos elements estretament vinculats, perquè la capacitat que tingui el Pla estratègic de fer créixer la importància de la cultura en relació al desenvolupament de la ciutat serà un dels elements essencials per garantir el desenvolupament del propi sector cultural.

Finalment cal destacar que l'abast geogràfic del Pla s'ha d'estendre a l'àrea metropolitana. No es pot entendre el sistema cultural de la ciutat si s'analitza exclusivament el que passa dins dels límits administratius del municipi. Per tant, caldrà cercar la complicitat dels municipis que envolten la ciutat i tractar d'implicar-los en les decisions que se'n derivin.

L'inici de l'elaboració del Pla estratègic ha estat al gener del 1998.

El 5 de maig del 1999 se'n va fer la presentació pública a l'Auditori de Barcelona.

Joan Clos i Matheu

Alcalde de Barcelona

Barcelona, com tota gran metropoli europea, afronta uns anys crucials per al seu futur. Estem en un moment de transformacions històriques, on Barcelona ha de transitar d'un context postindustrial a un entorn que anomenem la societat de la informació. El repte d'aquesta evolució té com a horitzó la ciutat del coneixement. El coneixement és un valor transversal que s'ha d'aplicar amb visió estratègica a tota la vida econòmica, al comerç, a la gestió pública i privada, al disseny, i en definitiva, a tots els àmbits de l'activitat ciutadana.

D'aquesta idea de futur es desprèn la necessitat que el sector cultural assumeixi un nou protagonisme a la ciutat, en la mesura que és l'espai on la transformació de la informació en matèria de coneixement ha estat i continua sent un dels seus trets distintius. La ciutat necessita un sector cultural fort, ben vertebrat, capaç de projectar la ciutat al món i que alhora atregui talent i coneixement d'arreu.

És natural, doncs, que moltes de les oportunitats en relació amb noves activitats econòmiques i nous jaciments d'ocupació estiguin estretament vinculats a l'àmbit de la cultura. De la mateixa manera, el manteniment de la cohesió social a la ciutat té molt a veure amb les estratègies culturals. Són dos exemples de les noves responsabilitats de la cultura que, tal com promou aquest pla, ha d'esdedevenir un dels principals motors de la nova ciutat del coneixement.

Vull agrair molt sincerament, a les persones que han participat en l'elaboració del Pla, la seva voluntat d'implicació en un projecte que, de ben segur, serà molt important per al futur de Barcelona

Ferran Mascarell i Canalda

Regidor- President de l'Institut
de Cultura de Barcelona

La dimensió cultural està tenyint moltes de les noves dinàmiques econòmiques i socials emergides de la societat de la informació. Al mateix temps, els projectes culturals —generats des de la indústria, les

administracions públiques i les plataformes cíviques— s'han vist poderosament impulsats en el context digital. El sector cultural està abocat a ocupar noves centralitats en les ciutats que es deriven d'aquest nou entorn.

Aquest repte, una oportunitat única per al sector cultural i per a la ciutat, és l'origen del Pla Estratègic del Sector Cultural de Barcelona, una iniciativa impulsada per l'Ajuntament de Barcelona a través de l'Institut de Cultura.

El resultat de la feina realitzada per més de 350 representants de l'àmbit de la cultura és un pla d'acció amb prop de 100 projectes que situaran el sector cultural amb la força necessària per tal d'esdevenir un dels principals motors de les transformacions de Barcelona en una ciutat del coneixement.

El Pla dibuixa un escenari de futur on Barcelona se situa com una de les capitals culturals europees. Una ciutat metropolitana amb una ciutadania que fa de la pràctica cultura una dinàmica de cohesió social, que continua liderant la indústria editorial i que comparteix la capitalitat de l'audiovisual i el cinema a l'Estat, que innova continguts, atreu creadors de tot el món i projecta el seu treball internacionalment, que incorpora el nou paradigma digital alhora que dinamitza i difon tots aquells elements que la fan singular, com el patrimoni o la cultura popular i tradicional.

El Pla és una guia excel·lent per continuar treballant en una direcció comuna. Els propers deu anys són decisius i Barcelona compta amb un sector cultural que, tal com ha demostrat amb la seva implicació en aquesta iniciativa, es veu amb capacitats per liderar les transformacions de la Barcelona metropolitana.

1. LA CULTURA, MOTOR DE LA CIUTAT DEL CONEIXEMENT

La vida urbana és, per definició, generadora de cultura. Ciutat i cultura no tan sols s'interrelacionen, sinó que són dues cares d'una mateixa moneda. La cultura és ciutat i la ciutat és cultura. Des d'aquest enfocament, la cultura es concep com a teixit de relacions socials vives i, alhora, com a producte d'aquestes relacions socials. Els ciutadans i les ciutadanes són, alhora, consumidors i creadors de cultura. Aquesta doble mirada obliga a tenir en compte les formes més desinstitucionalitzades que prenen vida al carrer i als espais públics, o les múltiples pràctiques culturals de la ciutadania, o les propostes dels diversos agents i organitzacions culturals de la ciutat, o l'activitat dels creadors i dels investigadors de Barcelona, o, fins i tot, la dimensió cultural de les activitats econòmiques o socials que es generen a la metròpoli. Si algun tret caracteritza el conjunt és la seva diversitat i, alhora, la seva constant transformació.

Planificar sobre aquesta realitat implica dos elements fonamentals: en primer lloc, una actitud atenta i respectuosa amb els processos culturals urbans, defugint qualsevol perspectiva de dirigisme cultural; en segon lloc, entendre que en aquesta realitat cultural hi intervenen múltiples influències —el context internacional, la història i el pòsit cultural acumulat, la configuració (i el model) de l'Estat, la producció creativa, el vector lingüístic, els moviments migratoris, les revolucions tecnològiques— i és necessari pensar i actuar a llarg termini, ja que el seu desenvolupament futur depèn, principalment, de les decisions de les persones implicades individualment o col·lectivament.

Les decisions i actuacions previstes en el Pla no solament afecten al desenvolupament de la cultura. A les acaballes del segle xx, la dimensió cultural és un eix estratègic bàsic per afrontar els reptes contemporanis de les ciutats. El Pla proposa un canvi senzill, però essencial: intercanviar ordres de prioritat. L'estratègia de transformació de la ciutat avui ha de ser eminentment cultural, i és aquesta la que ha de tenyir la resta de planejaments estratègics, i no al revés. La dècada dels vuitanta va estar marcada per les transformacions polítiques —l'inici dels ajuntaments democràtics—, i aquesta transformació va implicar iniciatives i projectes culturals significatius a molts barris i districtes de Barcelona; els anys noranta han culminat la transformació de l'estructura econòmica de la ciutat —d'una ciutat industrial a una ciutat de serveis—, i per la cultura ha implicat, bàsicament, la culminació de la xarxa d'infraestructures culturals de capitalitat. Als inicis del segle xxi, la cultura ha d'encapçalar una tercera transformació que posi l'accent en els continguts, en el coneixement i en un desenvolupament sostenible de la ciutat.

Aquesta transformació implica resultats tangibles en el terreny cultural, en forma de noves plataformes, institucions, projectes o equipaments, però sobretot ha de provocar mutacions en la manera com la ciutat afronta els reptes que té plantejats en els terrenys econòmic, social, tecnològic, formatiu i educatiu, d'articulació territorial, o de projecció internacional. La mirada cultural ha de servir per recuperar el terreny dels valors, de les idees, de la innovació creativa a l'hora d'ordenar el creixement econòmic, la lluita contra l'atur o les dificultats d'integració social. El Pla es concep com un punt de trobada entre agents econòmics, socials i culturals per tal de dibuixar el futur cultural de la ciutat, la Barcelona del coneixement.

Avui, en l'escenari internacional, els territoris amb més personalitat en l'àmbit cultural són les ciutats. Aquestes disposen de la capacitat per projectar ecosistemes culturals vius i amb permanent confrontació. Aquesta idea central que la ciutat és l'espai on qualla la cultura necessita ser assumida per totes les instàncies públiques (europees, estatals, regionals) perquè els governs de les ciutats disposin de les competències i els recursos necessaris, de manera que la gestió pública de la cultura sigui més efectiva. És des d'aquesta perspectiva que Barcelona pot incentivar el seu paper de capital cultural de Catalunya, cocapital cultural de l'Estat Espanyol i una de les capitals culturals Europees amb més possibilitats de projecció.

Amb aquesta voluntat, el pla identifica el sector cultural de Barcelona com el principal agent de canvi, la locomotora de la transformació d'una ciutat de serveis o postindustrial en una metròpoli del coneixement. Un sector concebut no des de les fronteres clàssiques de les arts i el patrimoni, sinó que s'estén a les universitats, a les divisions de recerca i desenvolupament d'empreses, als nous sectors econòmics emergents vinculats al coneixement i a les tecnologies, a l'àmbit de les associacions i ONG, al conjunt d'indústries i empreses culturals que abasten l'àmbit discogràfic, editorial o de les arts escèniques, però també els del disseny, multimèdia o l'arquitectura i, òbviament, al conjunt d'institucions públiques i les seves àrees de cultura. Des d'aquesta realitat plural i diversa entesa com a xarxa, l'incentiu a les interaccions, al treball i la reflexió en comú són els fonaments d'una nova manera d'entendre la importància de la dimensió cultural en la transformació global de la ciutat.

El Pla s'ha construït a partir de dues grans etapes: una primera de diagnòstic i una segona de disseny d'estratègies i projectes d'actuació. La metodologia ha combinat les anàlisis i els estudis específics sobre aspectes diversos, així com la constitució de grups de treball on han participat més de tres-centes persones del món cultural, educatiu, social i econòmic de la ciutat. Les múltiples mirades que s'han encavalcat sobre el fet cultural han permès un procés de descomposició de la informació, extens i qualificat que ha servit per construir la síntesi que recull aquest document i estructura en cinc grans apartats: els trets més rellevants del diagnòstic, una visió de futur o l'escenari cultural desitjat, els continguts del pla —estratègies, un nou model de gestió i el procés d'implantació del Pla—, un conjunt de propostes i projectes específics d'actuació i, finalment, el conjunt de persones i institucions que han col·laborat en la seva definició.

La redacció i aprovació del Pla no és més que un pas endavant en un procés que s'ha de continuar desenvolupant en el futur. El conjunt de propostes i línies estratègiques que estan plantejades demanen seguir disposant d'espais de diàleg i cooperació entre agents per tal de convertir-les en realitats tangibles. En aquesta direcció, es proposa com a primera iniciativa la constitució d'un consell metropolità de les arts i la cultura. Aquesta instància, que ha de comptar amb la implicació del conjunt d'agents culturals de la ciutat, tindria com a primer objectiu el seguiment i el suport a la implementació del Pla, mitjançant l'articulació de tots aquells processos necessaris per avançar en les línies plantejades.

L'Ajuntament de Barcelona, a través de l'Institut de Cultura, ha impulsat la redacció del Pla estratègic del sector cultural. A partir d'ara, la responsabilitat d'executar-lo ha de ser una tasca compartida. Els objectius culturals comuns s'hauran de prioritzar davant els protagonismes particulars. La ciutat s'hi juga el futur, i el sector cultural té la demanda de la ciutat de convertir-se en el motor d'una nova transformació de la metròpoli a les portes del segle XXI. La cultura, la densitat cultural de Barcelona, esdevé la medul·la sobre la qual cal estructurar la bastida d'una nova ciutat del coneixement.

3. L'ARQUITECTURA DEL PLA

Aquest apartat és el que ha de definir els paràmetres bàsics que permetin transitar de la situació actual — el diagnòstic— a la situació desitjada —la visió de futur. Abans de definir els projectes concrets és necessari determinar els camins que cal recórrer —les estratègies—, els atributs que han de tenir el conjunt d'iniciatives i, finalment, els termes clau en relació amb la metodologia que cal impulsar.

LES 6 ESTRATÈGIES DEL PLA

Les polítiques culturals han patit un excés de sectorialització buscant la seva lògica en el desenvolupament de cadascun dels àmbits de la cultura. La política teatral, o la que fa referència al patrimoni, o, encara que en menor grau, la política cinematogràfica, cercaven mesures i accions que d'una banda garantissin la producció pròpia i el suport a la creació local i, d'una altra, l'accés als béns culturals per part del conjunt de ciutadans i ciutadanes.

La producció cultural en un sentit ampli esdevenia un bé públic que calia preservar i patrimonialitzar, fomentar-ne la innovació a través de la creació contemporània i facilitar-ne l'accés a la ciutadania. Aquest paradigma ha legitimat un paper preponderant de la intervenció pública en cultura, especialment en aquells àmbits on predominava una lògica artesana més que industrial o empresarial. Avui la realitat és diferent i la xarxa d'agents culturals creix i s'interrelaciona globalment, alhora que emergeix un paradigma cultural nou a cavall de la nova era digital.

Això obliga a refer les actuacions en matèria cultural des d'un vessant transversal més que no pas sectorial que emfasitzi el valor estratègic de la cultura en el terreny del desenvolupament territorial. Si la cultura ha de continuar sent un bé públic dels més preuats, les actuacions culturals han d'estar al servei dels reptes que avui la ciutat té plantejats. És per aquest motiu que la lògica del pla articula les estratègies en relació amb eixos transversals i no en relació amb la casuística de cada sector; eixos que dibuixen els grans reptes de la ciutat, reptes no solament culturals, però que tots troben en la cultura moltes possibilitats de resposta.

1. Enfortir Barcelona com a factoria de producció de continguts culturals. Millorar la capacitat de la ciutat com a productora de continguts culturals a través del suport a la creació, el suport a la indústria cultural en la producció i difusió i l'optimització dels sistemes de finançament i gestió de la cultura.

2. Fer de la cultura un element clau de cohesió social. Avui el principal generador de desigualtats no és la possibilitat de l'accés a la informació, sinó la capacitat de convertir l'allau informativa en coneixement útil per a la pràctica social. Els serveis i equipaments culturals, les associacions, el foment de les pràctiques culturals, les estratègies educatives des de la cultura són instruments redistributius de coneixement i, per tant, bàsics per al manteniment de la cohesió social.

3. Incorporar Barcelona en els fluxos de la cultura digital. El nou paradigma cultural que emergeix associat a l'extensió de les tecnologies de la comunicació modifica substancialment el context contemporani. Barcelona ha d'apostar per situar-se en els fluxos de l'era digital amb personalitat pròpia.

4. Dinamitzar el conjunt patrimonial de Barcelona. El pòsit cultural de la ciutat s'expressa en elements materials —col·leccions, museus, edificis, urbanisme, jardins, etc.— i immaterials —formes de vida, ús del carrer, la festa, les tradicions, etc. La ciutat ha de ser capaç de valorar aquest patrimoni com a millor garantia d'expressar singularitat en un context cada vegada més global.

5. Vertebrar Barcelona com un espai cultural singular i metropolità. Barcelona, més enllà dels seus límits administratius, es defineix com una regió metropolitana que abasta el que s'ha denominat com la *ciutat real*. Una metròpoli policèntrica que acull més de quatre milions d'habitants i que necessita millorar la seva vertebració cultural en tots els àmbits.

6. Projectar Barcelona com a plataforma de promoció internacional. El món és cada vegada més una xarxa de ciutats entre les quals hi ha cooperació i alhora competència. La cultura és un dels elements que aporta visibilitat a la ciutat en un context cada vegada més global. Emfasitzar les connexions és un dels reptes per convertir la ciutat en plataforma de promoció internacional de manifestacions i produccions culturals.

ELS ATRIBUTS DELS PROJECTES DEL PLA

Connexions. Aquest és possiblement el principal atribut del conjunt d'iniciatives del pla. Una de les principals necessitats dels ecosistemes culturals contemporanis és la millora de les connexions, almenys en quatre direccions: l'establiment d'acords o xarxes que afavoreixin l'existència de sinergies verticals (creació, producció i difusió); en aquest sentit, connectar creació i empresa, i els agents que els representen, és altament important; el segon és la generació de sinergies horitzontals (arts plàstiques, arts escèniques, música, llibre, audiovisual, multimèdia, etc.) entre el conjunt dels sectors culturals; el tercer vector és activar les connexions territorials —des de la perspectiva metropolitana, estatal o internacional— i, finalment, el quart eix ha de fer referència a la connexió de l'ecosistema cultural amb altres sistemes propers —educatiu, social, etc.

Singularitat. Un nou marc conceptual implica obrir noves actuacions. Des d'aquesta perspectiva, la singularitat és un atribut que cal tenir en compte. En termes generals, ser singular avui implica posar especial atenció en els intangibles, en els continguts, en els processos, més que no pas en els establiments.

Desencadenant. Les iniciatives del pla han de provocar i irradiar processos al més ampli possibles. Actuar com a desencadenants ha de permetre multiplicar recursos i energies, però implica no fer res que no tingui en compte la resta de peces que configuren l'ecosistema cultural. Massa vegades s'han impulsat iniciatives aïllades que podien tenir gran interès artístic o d'altra mena però que no provocaven modificacions de més abast i, sobretot, no estaven inserides en les lògiques i processos culturals de la ciutat.

Visibilitat. La substitució de la idea de sistema, propi de l'era industrial, per la de xarxa obliga a guanyar autonomia i, alhora, visibilitat; visibilitat que s'ha de traduir en la generació del màxim de connexions a la xarxa i, alhora, en l'aportació de singularitat. Aquest element seria atribuïble a la ciutat en el seu conjunt i, alhora, en un altre nivell, als projectes, serveis, equipaments o organitzacions culturals.

Adaptabilitat. Les transformacions de l'entorn necessiten projectes capaços d'adaptar-se de manera permanent. Aquest factor implica una tensió entre la necessitat de planificar el mig i llarg termini i, simultàniament, la necessitat d'adaptar-se i canviar. Tots dos elements són imprescindibles, atès que l'adaptabilitat no vol dir entregar-se al canvi, sinó adaptar-se a les transformacions sense abandonar els objectius i la visió de cada projecte.

UN NOU MODEL DE GESTIÓ PER A LA CULTURA. TRES CONCEPTES CLAU: CONTRACTE, AUTONOMIA I AVALUACIÓ

La multiplicitat d'operadors culturals a la ciutat, les interferències i interseccions entre iniciatives diverses, l'encavalcament o indefinició de competències i els processos d'internacionalització creixent provoquen la necessitat d'establir pactes, acords a molts nivells diferents. La consecució d'objectius poques vegades passa per una sola organització; l'espessa xarxa d'agents que interactuen exigeix una cultura del pacte que cal articular en forma de **contractes** en un sentit ampli. De fet el mateix pla s'ha d'entendre com un contracte-marc entre el conjunt d'agents culturals de la ciutat per treballar amb lògiques comunes. Però ha de donar lloc a múltiples acords o "contractes" que donin el protagonisme als objectius comuns més que no pas a les organitzacions. Per això moltes de les iniciatives que proposi el Pla caldrà construir-les des de l'acord o el contracte entre diverses organitzacions, unes vegades entre institucions públiques (molts agents reclamaven més integració entre el conjunt de polítiques públiques culturals), d'altres entre privats i moltes entre el públic i el privat.

El segon concepte és **autonomia**. El conjunt de projectes culturals—públics i privats— avui necessiten un grau d'autonomia en la seva gestió, cada vegada més important, per tal de garantir nivells de flexibilitat que permetin adaptar-se en entorns cada cop més canviants. La idea de sistema —un tot estructurat i jerarquitzat amb funcions clarament definides per a les parts— ha donat pas al concepte de xarxa —conjunt de nòduls sense articulació jeràrquica que troben les possibilitats de desenvolupament en les seves múltiples i diverses connexions. Aquesta concepció obliga a disposar d'autonomia, que vol dir reduir les dependències, facilitar entorns organitzatius amb capacitat de dirigir-se, garantir sistemes de finançament que permetin el desenvolupament a mig i llarg termini i articular la lògica pressupostària d'ingressos i despeses en tots els projectes culturals.

Avaluació és el tercer concepte que reequilibra els dos elements esmentats. Després de definir objectius i serveis i d'articular sistemes de gestió que garanteixin l'autonomia bàsica per funcionar en entorns com l'actual, és indispensable millorar els sistemes de seguiment. Els processos d'avaluació han de fer referència a dues dimensions igualment importants. La primera és el desplegament d'una bateria d'indicadors de ciutat que permetin seguir el pols cultural d'un territori específic (l'evolució de les pràctiques culturals, la dimensió econòmica de l'activitat cultural, l'anàlisi d'impacte de la cultura en el context econòmic i social, l'anàlisi de la creació, etc.). Aquesta ha de permetre realitzar prospectiva per tal de garantir l'adaptabilitat. La segona dimensió fa referència a la necessitat de millorar els indicadors associats a projectes específics que permetin avaluar de la manera més àmplia i mesurable possible l'evolució dels projectes culturals en relació amb els objectius als quals han de respondre. És indispensable superar l'exclusiva avaluació en relació amb l'audiència dels projectes culturals.

El desplegament d'aquests tres conceptes —contracte, autonomia i avaluació— configuren un dels principals reptes en els sistemes de gestió de la cultura en el futur. Contractes que garanteixin l'acompliment d'objectius i els facin visibles, autonomia en la gestió per adaptar-se a un entorn canviant i avaluació com a garantia i com a instrument per avançar-se als canvis.

4. ELS CONTINGUTS DEL PLA

Els apartats enumerats fins ara dibuixen un nou terreny de joc per a la cultura: sis línies estratègiques, unes premisses metodològiques, una visió de futur, etc. Però el Pla estratègic va néixer amb la voluntat d'esdevenir un pla d'acció, i és per això que aquest apartat concreta una sèrie d'iniciatives i propostes que en el futur caldrà implementar.

No és un pla exhaustiu; la realitat canvia i, per tant, dificulta un predisseny de totes les actuacions que caldrà emprendre en el terreny de la cultura per acostar-nos al model desitjat. El llistat de projectes que es descriuen a continuació, ordenats a través de les sis línies estratègiques, és una primera proposta, un primer pas en un procés de canvi, un punt d'inici més que un punt d'arribada. Per això en el procés d'implementació d'aquests projectes caldrà anar incorporant aquelles altres iniciatives que es cregui convenient i vagin a favor dels objectius del Pla.

Com a encapçalament dels projectes del Pla, s'han dibuixat **tres instruments organitzatius** que han de permetre gestionar molts dels projectes que després es descriuen i, a més, milloren substancialment la capacitat del sector cultural d'adaptar-se als reptes de futur.

1. Consell metropolità de les Arts i la Cultura de Barcelona

Organisme de cooperació dels principals representants d'organismes culturals públics i privats de la regió metropolitana que facilita l'intercanvi, la participació, l'emergència de noves dinàmiques de treball i, sobretot, l'articulació d'estratègies i projectes culturals d'abast metropolità. El Consell seria l'organisme que vetllaria per la implementació del Pla Estratègic del sector cultural de la ciutat i en faria el seguiment.

2. Observatori d'avaluació i prospectiva del sector cultural de la metròpoli

Un Centre que ha de tenir la missió específica de fer el seguiment de l'evolució dels diferents sectors culturals de la ciutat i del seu entorn metropolità, i també de l'estudi de les seves expectatives de desenvolupament en el futur. L'acceleració i la profunditat dels canvis que s'esdevenen actualment (i que es preveuen per a aquests propers anys) requereixen una anàlisi acurada i continuada de la realitat. Aquesta anàlisi hauria d'abastar totes les dimensions del fet cultural.

3. Agència mixta de suport a les indústries culturals

Un ens que s'encarregui específicament de la definició i posada en marxa de les polítiques de promoció i suport de les indústries culturals de Barcelona. Per tal d'assolir la màxima eficàcia en l'acció de l'Agència, caldria que hi participessin tant els agents públics com els privats que siguin representatius dels diferents subsectors de les indústries culturals de Barcelona.

LÍNIA ESTRATÈGICA 1

ENFORTIR BARCELONA COM A FACTORIA DE PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS CULTURALS

Els projectes corresponents als àmbits de la creació, producció i difusió cultural, s'han de dissenyar —en conjunt— amb l'objectiu de fer front a certes tendències dominants i/o emergents que incideixen de manera decisiva sobre el desenvolupament dels sectors culturals.

En aquest sentit, cal destacar dues qüestions que es consideren decisives en el moment actual:

1. Crear les condicions que facilitin el bon desenvolupament del Sistema d'Innovació / Creació en l'àmbit de la producció cultural: es constata la importància creixent de les inversions en actius intangibles i, molt especialment, en l'establiment d'acords o xarxes que afavoreixin l'existència de sinergies verticals (creació, producció i difusió) i horitzontals (arts plàstiques, arts escèniques, música, llibre, audiovisual, multimèdia, etc.) al conjunt dels sectors culturals. Barcelona presenta algunes febleses remarcables en aquest nivell, per a les quals calen mesures integrals i urgents com, per exemple, en la vertebració vertical dels mercats audiovisuals o bé en l'exploració de propostes horitzontals multisectorials.
2. Facilitar l'adaptació dels sectors de producció cultural de la ciutat davant el procés de convergència digital: el canvi tecnològic suposa la caiguda de les fronteres tradicionals entre les diferents indústries de la cultura i la comunicació. Aquest procés presenta molts interrogants arreu, i qualsevol acció en aquest camp suposa assumir un risc elevat d'incertesa.

Projectes bàsics

Creació d'un Fons de Risc per a projectes culturals

Configuració d'un fons de recursos econòmics, específicament destinats al finançament de projectes culturals innovadors. La inversió en projectes d'aquestes característiques suposa, en general, un elevat grau d'incertesa en relació amb el resultat comercial, fet que tradicionalment ha allunyat els inversors potencials del país. Les possibilitats de dinamitzar amb èxit la producció cultural a la ciutat depenen en gran mesura de la capacitat d'atraure capitals per invertir-los en projectes culturals innovadors.

Suport a la transferència de creativitat dels centres de formació als centres de producció

Cada vegada és més necessari articular propostes d'actuació en aquesta direcció. Algunes possibilitats serien:

- * *Fira de projectes culturals d'estudiants i creadors emergents destinades a les empreses.* Organitzar una fira de continguts culturals realitzats per estudiants i creadors emergents centrada en l'objectiu de connectar els potencials professionals de la cultura amb empreses culturals de la ciutat.
- * *Analitzar l'oferta formativa artística existent i adequar-la davant l'emergència de nous perfils professionals.* Les ràpides transformacions del món actual requereixen que l'oferta educativa s'hi adapti.
- * *Fomentar la col·laboració de les empreses en produccions de creació emergent.* Sistema de col·laboració entre empreses i nous creadors per tal que aquests facin pràctiques a les empreses i en rebin el suport en treballs d'innovació.

Programa "cap butaca buida"

Aquest programa hauria de coordinar un conjunt d'actuacions que facilitessin l'accés a la cultura i la millora dels nivells de consum cultural a la ciutat. El percentatge d'ocupació al teatre és del 50% aproximadament, i una cosa similar passa amb la música, etc. Aquest programa hauria de dissenyar estratègies pactades amb els agents de cada sector per a la distribució d'entrades a preu reduït el dia abans de l'espectacle, l'articulació d'acords amb associacions i col·lectius, així com aquelles estratègies que facilitessin l'accessibilitat a col·lectius tradicionalment desatesos.

Pojectes d'actuació

OBJECTIUS	OBJECTIUS ESPECÍFICS	PROJECTES
Generar totes les condicions per facilitar i esperonar la creació a Barcelona	Foment directe de la creació.	Fons d'ajudes i beques per a la formació d'artistes Creació d'un fons, nodrit d'aportacions públiques i privades, que garanteixi l'accés dels creadors emergents a l'oferta formativa inicial i continuada del país i també a nivell internacional. Encàrrecs a creadors del país per part de les plataformes culturals de la ciutat Establir una quota mínima de propostes artístiques encarregades a creadors del país per part de les plataformes culturals de la ciutat. Generalitzar les experiències d'acollir plataformes de creació al conjunt d'equipaments culturals Estendre les polítiques d'acolliment i suport de plataformes de creació emergent per part dels equipaments culturals de la ciutat, en consonància a experiències ja existents a la ciutat que han demostrat l'eficàcia i difusió d'aquestes mesures.

Foment de la creació artística.

Universitat

Promoure cada any durant dos mesos una àmplia oferta de formació artística i tècnica de primera línia internacional —i especialment en el camp de la formació contínua— en tots els sectors. Podria tenir lloc en la Universitat d'Estiu de Barcelona, la qual estaria especialitzada en els diversos àmbits de la cultura.

Pla d'Ensenyaments artístics

Implementar les infraestructures i serveis necessaris per desenvolupar els ensenyaments artístics tal i com planteja la Logse.

Consell Cultural de les Universitats

Establir una taula de diàleg i cooperació entre els centres de formació i la resta d'agents culturals de la ciutat per adequar l'oferta formativa a les necessitats del sector.

Suport a la producció	Foment dels centres o serveis de suport a la producció.	Centre de reciclatge de materials per a la producció cultural de Catalunya. Creació d'un centre que gestioni la reutilització en nous projectes dels materials restants de produccions culturals finides.
	Formació de professionals en la gestió i producció cultural i millores en la normativa jurídica i fiscalitat.	Informe sobre la formació per a gestors culturals del sector públic i privat. Informe que analitzi i ordeni l'oferta de formació per a gestors i professionals de la cultura del sector públic i privat. Suport a la producció Escola Europea d'Editors. Aprofitant el lideratge de la indústria editorial de Barcelona, es tractaria de crear un centre de formació d'editors de referència internacional. Informe jurídic i fiscal de les normatives que afecten l'activitat cultural. Aquest informe hauria d'analitzar la normativa actual i a partir de l'anàlisi d'altres realitats fer un conjunt de propostes de millora.

<p>Suport a la difusió</p>	<p>Millora de l'accessibilitat a les plataformes de difusió cultural de la ciutat.</p>	<p>Suport a la difusió Cultural a prop. Pla d'accessibilitat per als centres culturals per apropar l'oferta als ciutadans i les ciutadanes de la ciutat i als turistes. Aquest pla i la seva implementació hauria de recollir la necessitat d'exhibir l'oferta cultural en diversos idiomes, una millor senyalització dels espais de cultura a la via pública, etc.</p> <p>La Cultura, font de notícies. Promoure un acord marc amb els mitjans de comunicació per ampliar i donar més dimensió a la informació que tracta aquells esdeveniments culturals que se celebren a la ciutat. D'altra banda, aquest acord hauria de contemplar descomptes i atencions especials per a la inserció d'espais publicitaris de l'activitat cultural.</p>
-----------------------------------	--	--

Recomanacions a les institucions

Millora del tractament fiscal i dels instruments de finançament públic de la producció cultural. Els incentius financers i fiscals orientats a promoure les activitats culturals s'han d'ajustar permanentment a les necessitats dels diferents sectors i, per tant, és necessari revisar de manera continuada i sistemàtica els mecanismes de suport fiscal (IAE, IVA, etc.) i financer (crèdits preferents, subvencions, etc.) segons les especificitats i l'evolució de cada sector cultural. Concretament, i atès el diagnòstic realitzat sobre els sectors culturals de la ciutat, una política d'incentius ha d'ajudar a afrontar les tendències dominants i/o emergents assenyalades anteriorment. D'una banda, fomentar la vertebració del sistema d'innovació / creació tant verticalment com horitzontalment (suport a coproduccions, a projectes de creació i producció amb perspectives de difusió posterior, etc.) i, d'altra banda, facilitar el procés de convergència digital (desenvolupament de noves línies de producció i canals de difusió, etc.).

Homologar els pressupostos públics destinats a cultura als estàndards europeus. La ciutat de Barcelona és un model en relació a la resta de ciutats de l'Estat, pel que fa als pressupostos locals destinats a la cultura. Ara bé, en relació amb Europa, la dotació de recursos públics destinats al camp cultural és deficient, fonamentalment per dues raons: d'una banda, per la baixa importància relativa que tenen els pressupostos corresponents als programes culturals a Espanya en general respecte d'altres

països europeus; d'altra banda, per la baixa presència de recursos procedents dels governs supralocals a la ciutat (de manera que els costos de capitalitat se suporten majoritàriament amb recursos del pressupost municipal). Davant d'aquesta situació, és necessari treballar per incrementar el grau de localització de despesa pública en cultura a la ciutat. D'altra banda, caldria establir, en tots aquells programes que reben suport públic, acords marc o convenis que facilitessin el finançament dels projectes a mig i llarg termini.

Descentralització de la despesa pública en cultura als ajuntaments. L'article 63 de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya disposa, entre d'altres, que en els àmbits del patrimoni historicoartístic i de les activitats i instal·lacions culturals hi seran d'aplicació els principis de descentralització i de màxima proximitat de la gestió administrativa als ciutadans. En conseqüència, és recomanable incrementar el grau de transferència de recursos públics a les corporacions municipals a efectes de garantir la màxima proximitat en la gestió de la despesa en cultura.

Millora del marc normatiu que estableix les competències en cultura als governs municipals. La legislació actualment vigent a Catalunya disposa que en els àmbits del patrimoni historicoartístic i de les activitats i instal·lacions culturals, les lleis han de determinar les competències dels municipis d'acord amb determinats criteris generals. Les successives lleis sectorials aprovades pel Parlament de Catalunya han d'especificar amb el major detall i eficàcia possibles les competències dels governs municipals en l'àmbit cultural.

Fomentar la localització d'una cadena privada de televisió a Barcelona. A Barcelona no es localitza cap de les cadenes privades de televisió generalistes d'Espanya. Tanmateix, els canvis que s'esdevenen en el mercat televisiu (per causa de l'evolució tecnològica) poden obrir noves oportunitats per a la ubicació a la ciutat de noves emissores de televisió en el futur. En concret, el Govern espanyol ha anunciat la imminent convocatòria d'un concurs per concedir una llicència per a l'emissió de televisió digital terrestre.

LÍNIA ESTRATÈGICA 2

FER DE LA CULTURA UN ELEMENT CLAU DE COHESIÓ SOCIAL

Aquesta estratègia pretén incentivar totes aquelles iniciatives culturals que contribueixin a millorar la cohesió social a la ciutat. S'articulen sobre la base de tres conceptes clau: igualtat, diversitat i sociabilitat. El sector de la cultura ha de pretendre la igualtat d'oportunitats en l'accés al coneixement i a les habilitats socials necessàries en el context contemporani, ha de basar-se en el respecte a la diversitat i ha de fomentar espais i condicions que permetin el cara a cara entre els ciutadans i ciutadanes.

Treballar en la línia d'aquests objectius implica fer-ho des de la proximitat i l'acció sobre la comunitat, però incentivant les connexions i les xarxes en les múltiples dimensions territorials —districte, ciutat, metròpoli, etc.

Aquests tres elements es desenvolupen en quatre grans apartats que ordenen el conjunt d'iniciatives que cal desenvolupar: dues iniciatives singulars que emfatitzen la funció social de la cultura, les estratègies educatives que cal desplegar des de la cultura, els serveis de proximitat que s'han de garantir en qualsevol territori, barri o districte de la ciutat, i el suport i foment a les pràctiques associatives.

Projectes bàsics

Carta dels drets i deures culturals dels ciutadans i ciutadanes de la Barcelona metropolitana.

Document de referència que estableix els drets culturals dels ciutadans i les ciutadanes, proposat pel conjunt dels agents culturals públics i que és aprovat per les instàncies més altes de representativitat de la ciutat.

En el nou context de la societat informació, les capacitats culturals dels ciutadans i les ciutadanes esdevenen crucials per tal que siguin desenvolupades plenament. En aquest sentit, Barcelona estableix un document on, fruit de la reflexió del conjunt de la societat, s'estableixen els principis que han de garantir el ple accés i gaudi de la cultura a tots els ciutadans i les ciutadanes.

Centre de les cultures del món. Aquest equipament neix a partir de les col·leccions dels museus etnològics de l'Ajuntament de Barcelona, i s'hauria de nodrir amb les col·leccions resultants dels treballs de recerca sobre les formes de vida contemporànies més significatives i la seva evolució actual en relació amb temes com el mestissatge, la globalització, la pluriculturalitat, etc. L'eix d'actuació inicial passarà per treballar els trets més significatius de les expressions culturals que conformen el nostre teixit social i la seva projecció i interrelació en un sistema sociocultural global.

Implementació del Pla de Biblioteques. El Pla de Biblioteques 1999-2010, aprovat per l'Ajuntament de Barcelona, suposarà passar dels divuit equipaments actuals a una xarxa de quaranta biblioteques. Aquesta estarà formada per una biblioteca central ubicada a l'antic mercat del Born, onze biblioteques de districte i vint i vuit de barri. A més suposa dibuixar un nou model de biblioteca adaptat als reptes socials i tecnològics actuals.

Projectes d'actuació

OBJECTIUS	OBJECTIUS ESPECÍFICS	PROJECTES
Serveis de proximitat i d'acció Articular una xarxa Comissió de lectura pública. sobre la comunitat	Articular una xarxa de biblioteques de nova generació que facilitin el trànsit de la informació al coneixement.	Comissió de lectura pública. La Comissió de Lectura Pública és un òrgan assessor, consultiu i de participació sectorial que analitza i promou accions a través de l'elaboració d'informes, dictàmens o demandes amb rang de recomanació. Associació de lectors de Barcelona. Entitat que aplega aquells usuaris de la xarxa de biblioteques públiques que volen participar d'una manera més activa en el funcionament d'aquests equipaments (amb l'aportació de suggeriments, l'organització d'actes, etc.). Consorti bibliotecari. Ens públic, amb personalitat jurídica independent, format per representants de l'administració local i altres entitats públiques i/o privades que té, entre altres objectius, desenvolupar el Pla de Biblioteques 1998-2010 i gestionar els serveis bibliotecaris del sistema bibliotecari de lectura pública de Barcelona.

	<p>Garantir als ciutadans i les ciutadanes l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació.</p>	<p>Xarxa bàsica d'accés a la cultura digital. Equipaments presents en tot el territori i interconnectats que faciliten l'accés a les noves tecnologies a altres serveis públics (escoles, biblioteques, centres cívica, mercats municipals, hospitals, etc.) i també ofereixen, entre d'altres, serveis de formació, assessorament i cessió de hard i soft als ciutadans i les ciutadanes. Aquesta xarxa pot estar ubicada en diferents equipaments culturals que ja existeixen a Barcelona.</p>
	<p>Garantir els espais i les condicions per a les pràctiques culturals col·lectives dels ciutadans.</p>	<p>Xarxa metropolitana de centres culturals polivalents. Xarxa de Centres culturals de barri presents a tota la regió metropolitana, que faciliten el trànsit dels ciutadans i les ciutadanes del coneixement a l'acció (amateurisme artístic, formació per a la pràctica cultural, etc.). Articular la xarxa passaria per redefinir el funcionament i el catàleg de serveis de Centres cívics i equipaments similars.</p> <p>Espai urbà, espai de cultura. Crear les condicions per tal que l'espai urbà esdevingui escenari de cultura. Per exemple, assegurant que qualsevol pla d'urbanització contempla, a partir de l'assessorament d'experts i d'una anàlisi de la realitat social i cultural, l'existència d'espais adequats per a la celebració d'activitats culturals ciutadanes i d'espectacles de carrer.</p> <p>Creadors associats als centres culturals polivalents Promoure l'allotjament en els centres culturals polivalents de plataformes de creadors durant la realització de projectes que tenen una clara incidència en la comunitat.</p> <p>Teatre i Presó.</p>

<p>Estratègies educatives des de la cultura</p>		<p>Centre de recursos pedagògics per als projectes culturals Creació d'un centre proveïdor de serveis i recursos pedagògics als departaments educatius de múltiples institucions artístiques i científiques. Aquest ens hauria de nodrir de recursos i serveis els Centres de Recursos Pedagògics de la ciutat, fent especial atenció als col·lectius més desfavorits.</p> <p>Definir estratègies educatives en el conjunt d'equipaments culturals de la ciutat Assegurar que tots els projectes culturals contemplen de forma decidida entre els seus objectius a desenvolupar, programes pedagògics destinats a tots els públics.</p> <p>Xarxa Metropolitana d'Instituts Artístics Xarxa d'instituts artístics que ofereixen estudis de música i altres arts especialment dirigits als amateurs, amb atenció específica als alumnes que hagin d'accedir als estudis superiors. Vincular els diferents ensenyaments artístics en una sola institució pot facilitar la tasca pedagògica, a més de tenir més coherència amb l'evolució actual de les arts.</p>
--	--	---

Suport a l'associacionisme a la ciutat

Millora de l'accessibilitat a les plataformes de difusió cultural de la ciutat.

Taula metropolitana d'associacions culturals

Plataforma de coordinació i cooperació que agrupa les diferents associacions culturals per tal d'aprofitar totes les oportunitats que ofereix un espai d'aquestes característiques. Per exemple, podria pressionar per tal que les associacions culturals obtinguessin l'estatut d'utilitat pública, o incentivar la cohesió dels projectes culturals públics per part d'associacions i fundacions culturals.

Llibre blanc de l'associacionisme cultural

Estudi que analitzi les motivacions participatives per tal d'establir algunes tipologies associatives bàsiques, motivacions, etc.

Fons de recursos per a les associacions culturals

Fons que es nodreix d'aportacions públiques i privades i ofereix recursos a les associacions culturals de la ciutat.

Associació d'espectadors de Barcelona.

Constituir una entitat que aplegui els espectadors d'arts escèniques de la regió metropolitana i que desenvolupi diferents programes per als seus associats: abonaments, informació de l'oferta teatral, diàleg amb promotors teatrals, etc.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3

INCORPORAR BARCELONA EN ELS FLUXOS DE LA CULTURA DIGITAL

La cultura contemporània està influïda per les tecnologies de la informació i la comunicació fins al punt de produir-se un canvi de paradigma cultural que forma part de l'evolució global cap al que ja es reconeix com una "economia del coneixement" i una "societat de la informació". El nou paradigma cultural que emergeix associat a les tecnologies de la informació i la comunicació modifica, així, substancialment el context contemporani. Posar-se al dia, adaptar-se a aquesta evolució, és una exigència vital en el competitiu entorn mundial.

Cal adoptar i adaptar-se a les noves tecnologies per integrar-se, plenament, amb personalitat pròpia i en posició d'avantatge, en els fluxos globals de cultura del món actual. Com cal adaptar-s'hi? Què cal fer? En aquest sentit, es proposen com a objectius genèrics:

1. Facilitar el procés de digitalització i tecnificació del sector cultural. El tret comú fonamental de l'evolució cultural en curs és el procés de digitalització global. L'ordinador és element bàsic d'innovació. Es vol animar i propiciar el procés de digitalització de tots i cadascun dels elements que conformen el sector cultural de la ciutat —les infraestructures, els professionals, les indústries, els serveis, les organitzacions.

2. Interconnectar la comunitat cultural de la ciutat. Juntament amb el procés de digitalització, i un tret indestriable, l'altre tret comú fonamental de l'evolució cultural en curs és el procés de connexió digital global. La xarxa d'ordinadors és l'element central d'innovació. Internet és la clau de la connexió digital global.

3. Situar Barcelona en els fluxos globals de la nova cultura. Sobre la base dels processos de digitalització i connexió en curs, està emergint la nova cultura. Aquesta cultura es pot entendre utilitzant la metàfora de la mateixa Internet. La cultura és com un flux que emergeix d'un procés, obert i permanent, d'interacció, transdisciplinar i global, a través dels enllaços entre els nodes de la xarxa. No hi ha un centre ni una jerarquia —la xarxa té una arquitectura distribuïda—, però hi han nodes que adopten el rol de servidors de cultura, de passarel·les entre xarxes o d'enrutadors del flux, i la majoria dels qui naveguen per aquest flux no son sinó clients o usuaris dels diferents serveis culturals. Cal familiaritzar-se amb aquest nou trànsit cultural digital i situar-se en els fluxos globals de cultura.

4. Facilitar un accés intel·ligent dels ciutadans i les ciutadanes a les noves tecnologies. La nova dinàmica cultural vol afavorir que els ciutadans accedeixin a les noves tecnologies tant per fruir-ne com per produir en les millors condicions. Garantir l'accés intel·ligent a les noves tecnologies és la millor manera d'evitar noves fractures socials.

Aquests quatre objectius miren d'introduir una nova dinàmica cultural encaminada a facilitar i potenciar l'emergència de Barcelona com una ciutat de cultura en la nova època digital, convertir la ciutat en un node cultural de la Xarxa, posicionant-se, així, al segle XXI. Barcelona ha de generalitzar la idea de la cultura digital, i al mateix temps, ha de digitalitzar la seva cultura.

Projectes bàsics

Espai-xarxa de cultura digital.

Catalitzador de l'emergència de les pràctiques culturals relacionades amb les noves tecnologies.

Espai —presencial i virtual— polivalent que fa de punt neutre d'interconnexió entre les xarxes culturals emergents, mitjançant la interconnexió a Internet (amb la Internet actual i amb la Internet2 experimental)

dels equipaments i entitats culturals de la ciutat. Serveis per potenciar les capacitats creatives (creació, producció i/o distribució) amb els recursos propis de l'Espai. Laboratori multimèdia. Espai ciutadà per descobrir i explorar la cultura emergent. Espectacles i demostracions artístiques i culturals (art, ciència, humanitats).

Punt de formació en les noves tecnologies. *Show room* permanent d'innovació tecnològica.

Servei públic i permanent d'estudi: observatori i punt de reflexió sobre la nova cultura. Referent de les activitats públiques en aquest àmbit: proveïdor de metodologia i continguts per a aquestes activitats; base logística del canal/s cultural/s; suport a una xarxa bàsica d'accés; servei de disseminació amb suport específic als espais i esdeveniments culturals de la ciutat i a les noves iniciatives culturals.

OBJECTIUS	PROJECTES
<p>Facilitar el procés de digitalització i tecnificació del sector cultural</p>	<p>Fons d'inversió per als emprenedors Atraure capital públic i privat per a la posada al dia tecnològica del sector cultural de la ciutat. Creació i gestió d'un fons d'inversió per facilitar la tecnificació del sector cultural. Suport de projectes empresarials per a l'ús de les tecnologies com a sistemes de creació, difusió i comercialització de cultura, amb especial incidència en la inversió de suport a la creació de continguts pels nous canals.</p> <p>Museu virtual Afavorir la digitalització i la consegüent revalorització del patrimoni cultural museístic de la ciutat. Museu virtual amb fons patrimonials dels museus de la ciutat. Revaloritzar els museus: dipositaris dels originals, nova opció als visitants presencials, promoció universal (amb televisitants i copyrights dels nous materials digitalitzats). La botiga virtual complementa i ajuda a finançar el projecte.</p> <p>Arquitectura i Urbanisme de la Ciutat Digital Espais urbans digitals. Adaptar els espais de la ciutat (casa i urbanisme) a la nova era digital. Experiències d'experimentació urbana per a la integració i difuminació de les noves tecnologies digitals a l'entorn (com ara el disseny i la implementació dels carrers de la ciutat del coneixement o de les cases adaptades als nous estils de vida a la societat de la informació). Crear un Centre Internacional de Ciutats Digitals basat en la xarxa EDC (European Digital Cities) i d'altres. Premi Internacional Ciutat de Barcelona a la millor Ciutat Digital escollida entre participants de tot el món.</p> <p>Estudi Digital Europeu Estudi virtual on els realitzadors europeus facin produccions conjuntes. Escola europea d'edicions digitals. Formació per a editors / productors digitals. Formació permanent en tots els aspectes de l'edició digital (disseny,</p>

	<p>àudio, vídeo, guionistes multimèdia) i de la gestió del treball en flux digital. Especialment orientada a la innovació tecnològica del sector editorial de la ciutat. Escola d'àmbit europeu. Seu del Consorci de la Publicació Electrònica.</p> <p>Premi ciutat de Barcelona Premi a les iniciatives / els emprenedors clau per la seva aportació en la incorporació de la ciutat en els fluxos de la cultura digital. Creació d'un nou premi per al reconeixement i foment de les pràctiques culturals relacionades amb les noves tecnologies.</p>
Interconnectar la comunitat cultural	<p>Agenda cultural de Barcelona Accés de la comunitat cultural de la ciutat a Internet. Oferir terminal, accés, adreça <i>e-mail</i> i allotjament de llocs <i>web</i> gratuïts a les associacions, equipaments i plataformes culturals. Servei de reserva i compra d'entrades, que actuï com a portal que faciliti les coses al ciutadà. Acomplirà els estàndards d'accessibilitat perquè totes les persones, independentment de les seves capacitats sensorials, puguin utilitzar-la.</p> <p>Canal cultural Crear un canal temàtic del sector cultural de la ciutat. El nou canal a Internet es defineix pels seus continguts culturals. És un nou espai públic virtual de comunicació, trobada i treball de la comunitat cultural.</p>
Barcelona en els fluxos globals de la nova cultura	<p>Fons d'inversió per als equipaments Dotar econòmicament la construcció de la dimensió virtual dels equipaments culturals de Barcelona. Creació i gestió d'un fons d'inversió que permeti definir i implementar una nova dimensió virtual dels equipaments culturals de Barcelona. Aquesta inversió ha de permetre equiparar els equipaments de la ciutat amb els de les ciutats pioneres en la nova era digital.</p> <p>Portal digital a la cultura Donar la màxima visibilitat a la ciutat dins Internet. Basar els portals a la ciutat de referència d'Internet en l'àmbit de la cultura. Campanya internacional per facilitar la instal·lació i gestió des de Barcelona dels portals de referència d'Internet en l'àmbit de la cultura.</p> <p>Festival de cultura digital Punt d'accés i celebració de la cultura digital d'arreu del món. El festival té la funció de punt d'accés i observatori de la cultura digital. Celebració de les aportacions més significatives pròpies i d'arreu del món. Es pot combinar d'una manera flexible amb l'hospedatge a la ciutat de festivals internacionals de referència i amb caràcter de itinerants.</p>

	<p>Festa Internet Donar visibilitat a la ciutat i divulgar lúdicament Internet participant d'aquest projecte internacional. La Festa és "la suma d'iniciatives locals, de la mateixa manera que Internet és la suma de xarxes locals". Animarà l'ús d'Internet en la vida quotidiana, i també és una oportunitat per compartir experiències i projectes.</p>
<p>Facilitar un accés intel·ligent dels ciutadans i les ciutadanes a les noves tecnologies</p>	<p>Xarxa bàsica d'accés Accessibilitat a les noves tecnologies. Equipaments d'accés, formació i producció a l'abast de tothom. Equipaments d'accés als serveis públics (escoles, biblioteques, centres cívics, mercats municipals, hospitals). Equipaments d'accés, formació i producció a centres específics (centres de noves tecnologies), especialitzats (àudio, vídeo) cobrint la ciutat (un per districte). Podrien estar situats en equipaments culturals que ja existeixen a la ciutat.</p>

LÍNIA ESTRATÈGICA 4

DINAMITZAR EL CONJUNT PATRIMONIAL DE BARCELONA

El pòsit cultural de la ciutat s'expressa en elements materials —col·leccions, museus, edificis, urbanisme, etc.— i immaterials —formes de vida, ús del carrer, la festa, les tradicions, etc. La ciutat ha de ser capaç de valorar aquest patrimoni com a millor garantia d'expressar singularitat en un context cada vegada més global.

Els darrers anys les inversions en aquest terreny han estat molt importants. La generació de nous museus, la millora d'equipaments presents a la ciutat que exigien una remodelació integral, les millores urbanístiques que en molts casos han comportat la recuperació d'edificis d'interès patrimonial, la recuperació d'un calendari festiu cada vegada més consolidat, són algunes de les línies de treball dutes a terme aquests darrers anys. Línies que han permès un augment considerable en l'ús del patrimoni per part dels ciutadans i dels seus visitants.

Aquests elements positius contrasten, però, amb altres indicadors que posen de manifest reptes indiscutibles en la gestió del patrimoni de la ciutat per als propers anys. Aquests podrien articular-se en tres grans blocs. El primer fa referència a la necessitat de recursos, humans i econòmics, per tal de portar a terme, amb estàndards de qualitat, les funcions de recerca, conservació i difusió de tots aquells equipaments i serveis dedicats a la gestió del patrimoni. El segon bloc implica considerar la necessitat d'acabar la xarxa bàsica d'equipaments i serveis dedicats al patrimoni per tal de disposar d'un sistema global que inclogui tots els àmbits en què s'ha de treballar. Finalment, el tercer bloc fa referència a millorar els processos de gestió del patrimoni de la ciutat per tal d'incentivar la seva relació en front dels reptes contemporanis de Barcelona en el canvi de segle. Per donar resposta a aquests tres àmbits de treball s'han dissenyat cinc objectius i una sèrie de projectes i recomanacions.

1. Una xarxa renovada d'equipaments i serveis en l'àmbit del patrimoni a la ciutat. Aquest objectiu persegueix poder disposar d'una xarxa d'equipaments patrimonials a la ciutat que cobreixin els diversos àmbits als quals ha de fer referència, dibuixar nous projectes adaptats al nou context contemporani i, en definitiva, revaloritzar el patrimoni cultural de la ciutat com a factor d'atractivitat de Barcelona.

2. Incentivar la producció i difusió de coneixements dels museus, biblioteques i arxius de la ciutat. La concepció decimonònica de museus magatzem ha donat pas a un nou perfil des del qual aquests equipaments es converteixen en generadors continus de coneixements vinculats a la recerca i interpretació del patrimoni que custodien. Des d'aquesta perspectiva els museus i arxius de la ciutat produeixen i difonen coneixements indispensables en l'ecosistema cultural de Barcelona. Els projectes assenyalats a continuació pretenen incentivar aquestes funcions.

3. Millorar la gestió dels museus, biblioteques i arxius de la ciutat. La qualitat dels serveis és una exigència bàsica en la gestió d'aquests equipaments. Aquest objectiu pretén impulsar una sèrie d'iniciatives que millorin els processos i la qualitat en la gestió dels serveis dels museus i arxius.

4. Augmentar les col·leccions. Aquest objectiu persegueix millorar la capacitat dels museus i arxius de la ciutat a l'hora d'ampliar els continguts de les seves col·leccions. Més enllà de les accions que cada equipament pot fer per la seva banda es proposen dos projectes que poden incidir de manera transversal en tot el conjunt.

5. La ciutat com a conjunt museable i canviant. Aquest objectiu proposa mesures que contribueixin a una gestió del paisatge urbà entenent-lo com a patrimoni cultural col·lectiu que requereix un tractament com a tal i una tasca de descodificació de símbols per tal de transmetre'ls al conjunt de la col·lectivitat.

Projectes d'actuació

OBJECTIUS	PROJECTES
Una xarxa renovada d'equipaments i serveis en l'àmbit del patrimoni a la ciutat	<p>Finalització definitiva de les obres i remodelacions del Museu Nacional d'Art de Catalunya. És indispensable la finalització d'aquest equipament amb el trasllat del Museu d'Art Modern a l'edifici del MNAC. La importància del museu requereix la màxima celeritat en el seu acabament definitiu.</p> <p>Finalització d'obres de remodelació. Acabar el conjunt de remodelacions previstes als diferents museus de la ciutat. Finalitzar, en un termini màxim de quatre anys, els equipaments en curs de remodelació: Museu Picasso, Museu d'Història de la Ciutat i Museu Frederic Marès.</p> <p>Museu Nacional de Ciències Naturals. Fusionar els actuals museus de Zoologia i Geologia, així com l'Institut Botànic, en un únic projecte redimensionant-ne l'àmbit d'actuació.</p> <p>Museu Internacional del Disseny. Un equipament dedicat a les diverses branques del disseny, fent especial atenció a les relacions amb les tecnologies digitals.</p> <p>Aquest museu partiria de les col·leccions de diferents centres actuals dedicats a les arts decoratives. Estaria instal·lat en un nou edifici a la zona del 2004.</p>

	<p>Centre de les Cultures del Món. Aquest equipament neix a partir de les col·leccions dels museus etnològics de l'Ajuntament de Barcelona, i s'hauria de nodrir amb les col·leccions resultants dels treballs de recerca sobre les formes de vida contemporànies més significatives i la seva evolució actual en relació amb temes com el mestissatge, la globalització, la pluriculturalitat, etc.</p> <p>Nou Museu de la Música. Traslladar el nou museu de la música a l'edifici de l'Auditori, a partir de la col·lecció i els fons de l'actual museu. Es tracta de realitzar els projectes i estudis tècnics previs així com l'execució de les obres per la instal·lació del nou museu.</p> <p>Museu Virtual de Barcelona. Afavorir la digitalització i la consegüent revalorització del patrimoni cultural museístic de la ciutat. Museu virtual amb fons patrimonials dels museus de la ciutat. Revaloritzar els museus: dipositaris dels originals, nova opció als visitants presencials, promoció universal (amb televisitants i <i>copyrights</i> dels nous materials digitalitzats). La botiga virtual complementa i ajuda a finançar el projecte.</p>
<p>Incentivar la producció i difusió de coneixements dels museus, arxius i biblioteques de la ciutat</p>	<p>Convenis amb les Universitats. Establiment de convenis entre els diversos departaments universitaris i els museus i arxius de la ciutat que facilitin la generació d'estudis i investigacions en els diversos àmbits. En aquesta línia, caldria generar una borsa de beques, dibuixar premis i dotacions especials, convenis amb institucions d'àmbit català, espanyol i europeu i totes aquelles mesures que facilitin la interacció entre les diverses institucions.</p> <p>Pla d'incorporació de les tecnologies de la informació i la comunicació als museus i Arxius de la ciutat. Generar els recursos necessaris per tal que progressivament les TIC s'incorporin de manera natural en el desplegament de les diverses funcions dels museus i arxius de la ciutat. Caldria, a més, establir una prioritat per a aquests equipaments en els plans de cablejat de la ciutat.</p> <p>Augmentar la projecció dels Museus de la Ciutat i internacionalitzar-ne les activitats. Definir una política d'exposicions a la ciutat que permeti</p>

	<p>projectar l'activitat dels museus en l'àmbit internacional. A més del programa d'exposicions temporals de cada museu vinculades als programes de recerca i a les possibilitats de difusió del patrimoni que custodien, es tractaria de dibuixar un calendari anual d'exposicions amb capacitat d'incidència en els circuits internacionals. Per fer-ho caldrà, en molts casos, accions en cooperació entre diversos museus.</p> <p>Programes educatius als museus i arxius. Incentivar les activitats educatives dirigides a tots els públics en els equipaments patrimonials de la ciutat. Aquest projecte hauria de servir per revisar l'actual catàleg de propostes en aquest àmbit i definir criteris comuns d'actuació.</p> <p>Xarxa de biblioteques especialitzades. Coordinar la tasca de conservació, catalogació i difusió del patrimoni bibliogràfic de la ciutat a través d'una xarxa estable entre les diverses biblioteques especialitzades de la ciutat.</p> <p>Inventari complet de les col·leccions. Assegurar la bona documentació de les col·leccions i del patrimoni, així com la seva conservació, inventariant i documentant la totalitat de les sèries documentals, col·leccions públiques i patrimoni moble i immoble de la ciutat. Per fer-ho caldria analitzar els punts més febles i dotar els equipaments d'equips i de material suficient per al desenvolupament prioritari d'aquesta tasca, així com elaborar models homologables d'instruments de descripció dels fons de tots els museus i arxius.</p>
<p>Millorar la gestió dels museus i arxius de la ciutat</p>	<p>Informe-proposta sobre sistemes de gestió dels equipaments. El Pla Estratègic desenvoluparà un informe en el que es reculli una proposta de models de gestió dels museus, arxius i biblioteques de la ciutat. L'esmentat informe té per objectiu adaptar els criteris establerts pel Pla en relació a la gestió de la cultura, a les diferents tipologies d'equipaments existents segons la seva magnitud, situació legal i abast. Les propostes de models de gestió, tant dels propis equipaments, com del patrimoni immoble de la ciutat, seran la base del treball de desenvolupament del pla després de la seva aprovació.</p> <p>Taula de coordinació tècnica de museus. Incentivar la cooperació entre els diversos equipaments de la ciutat a partir de la creació d'una taula de coordinació que es podria subdividir temàticament entre tots els directors de</p>

museus de la ciutat. Aquest espai de debat hauria d'afavorir les iniciatives i programes impulsats des de diversos equipaments. Exposicions, cicles, anàlisi de públics, línies de publicacions, prestació de serveis entre museus, serien algunes possibilitats a analitzar des d'aquest nou espai de coordinació.

Laboratoris comuns de restauració.

Impulsar una política de serveis comuns per als diferents equipaments que permeti rendibilitzar esforços. Aquesta política s'hauria d'iniciar amb l'establiment d'una sèrie de laboratoris de restauració ubicats a diferents museus, i que prestessin serveis a la resta d'equipaments. En una primera fase es podrien impulsar els següents: MNAC, laboratori de restauració de pintura i escultura, Arxiu Històric, laboratori de restauració de paper, Museu d'Història, laboratori de restauració de materials arqueològics.

Pla d'accessibilitat als museus de la ciutat.

Millorar l'accessibilitat per continuar augmentant el nombre de visitants als museus de la ciutat. L'increment en el nombre de visitants que han sofert els museus de la ciutat els darrers anys és un indicador clarament positiu. De totes maneres encara es pot millorar gaire l'accessibilitat en el terreny dels horaris, la senyalització idiomàtica de les col·leccions, o la presència en els mitjans de comunicació, entre altres elements.

Recomanació: Pacte entre les administracions públiques per resoldre el finançament de les grans infraestructures.

El finançament dels museus necessita un acord marc entre les diverses administracions públiques implicades que garanteixi el desplegament de les funcions i les remodelacions i obres d'adequació necessàries.

Augmentar les colleccions

Fons econòmic.

Generar un fons econòmic que nodreixi les col·leccions dels diversos equipaments. Articular un fons econòmic amb aportacions públiques i privades per a l'ampliació de les col·leccions dels museus de la ciutat. Cal establir sistemes permetin garantir uns mínims anuals. Algunes possibilitats: – % dels beneficis de les loteries; – % de les inversions reals en obra pública; – convenis a llarg termini amb institucions privades. Aquest fons hauria d'estar gestionat per experts designats per les diverses administracions titulars dels museus de la ciutat que haurien d'anar donant resposta a les diverses demandes dels equipaments.

	<p>Incentivar donacions privades. Articular millores en les normatives fiscals que facilitin les donacions i la inversió en la conservació del patrimoni monumental de titularitat privada. Anàlisi de les actuals normatives i informe-proposta de millora adreçat als organismes competents ja siguin d'àmbit local, autonòmic o estatal.</p>
<p>La ciutat com a conjunt museable i canviant</p>	<p>Centre d'interpretació cultural de la ciutat. Difondre els atractius patrimonials de la ciutat. Una oficina que promogués i definís itineraris culturals per la ciutat i alhora servís la informació al visitant de Barcelona. Caldria que estigués ubicada en un espai cèntric de la ciutat i disposés de materials diversos que facilitessin la descoberta de Barcelona. Aquest centre es podria ubicar al subsòl del Pla de la Seu.</p> <p>Oficina de gestió integral del patrimoni urbà (monumental, natural, etnològic, arqueològic...). Centralitzar en un departament la conservació/ catalogació i la difusió del conjunt patrimonial present a la ciutat. Un departament que des de la lògica cultural, gestionés aquest patrimoni, articulant plans de conservació i millora a curt, a mig i a llarg termini, gestionés el catàleg de béns culturals d'interès local, generés una política de difusió d'aquest patrimoni i establís plans de recerca sobre els diferents àmbits.</p>

LÍNIA ESTRATÈGICA 5

VERTEBRAR BARCELONA COM UN ESPAI CULTURAL SINGULAR I METROPOLITÀ

Barcelona, més enllà dels seus límits administratius, es defineix com una regió metropolitana que abasta el que s'ha denominat com la *ciutat real*. Una metròpoli policèntrica que acull més de quatre milions d'habitants i que necessita millorar la seva vertebració cultural en tots els àmbits.

Per aprofitar tota la potencialitat cultural de la regió metropolitana cal crear un sistema dinàmic i continu en el temps a partir de la coordinació entre els diferents agents públics i privats de la cultura que actuen en el territori, l'establiment de sistemes d'informació i avaluació de les activitats que es desenvolupen i la potenciació de totes aquelles mesures que facin accessible la cultura als ciutadans. Aquests sistemes de coordinació haurien de garantir la complementarietat entre les diferents ciutats, així com el desenvolupament de centralitats culturals que ja existeixen o que caldria generar per garantir un equilibri cultural del territori.

Un projecte que encapçalaria les actuacions en aquesta línia estratègica seria el Consell Metropolità de les Arts i la Cultura. Aquest organisme esdevindria un espai de cooperació entre els principals representants dels agents culturals públics i privats de la metròpoli. Entre d'altres actuacions, vetllaria pel seguiment de la implementació del Pla Estratègic del Sector Cultural.

Projectes d'actuació

OBJECTIUS	PROJECTES
Crear sistemes estables de cooperació	<p>Consorci Local de Cultura. Organisme constituït per les diferents administracions locals que operen en el territori de la Regió Metropolitana de Barcelona que participa en la planificació cultural de la regió, representa els interessos dels associats davant d'altres administracions, ofereix serveis de suport a les entitats consorciades, fomenta la cooperació en matèria de cultura entre els municipis, potencia les capitalitats culturals existents i noves, promou la localització d'activitat econòmica vinculada a la cultura i projecta externament la qualitat i la diversitat cultural de la regió, entre d'altres activitats. Per gestionar aquests objectius el Consorci generarà diverses iniciatives: xarxes sectorials, fundacions, empreses de serveis, etc.</p> <p>Barcelona Plató d'abast metropolità. Estendre la iniciativa de Barcelona Plató al conjunt de municipis de la regió metropolitana, creant una única oficina que centralitzi el servei (permisos, difusió de les possibilitats de la regió per a ubicar-hi rodatges, etc.).</p> <p>Fundació "Barcelona, metròpoli de convivència". Fundació pública que es nodreix de les aportacions d'empreses privades que fomenta amb especial cura els valors bàsics de convivència, solidaritat i tolerància i que alhora estimula la generació de nous espais per a l'expressió cultural de qualsevol col·lectiu i grup social, i potencia iniciatives que estableixin espais de convivència multicultural i intercultural.</p>
Dissenyar estratègies culturals articulades territorialment	<p>Plans culturals de territori. Plans que defineixin estàndards d'oferta cultural en tots els territoris, inclosos els districtes de Barcelona, planifiquin aquells espais i projectes de centralitat, introdueixin escales operatives en la planificació d'inversions, dissenyin noves funcions i tipologies per als equipaments culturals territorials, proposin el mapa d'equipaments culturals públics i privats; integrin altres plans sectorials elaborats (Pla de Biblioteques...) i incorporin l'accés descentralitzat a la societat de la informació.</p>
Promoure la coordinació mitjançant les xarxes sectorials i la seva inserció en la xarxa global de ciutats	<p>Xarxa Metropolitana de festivals. Constituïda pels agents públics i privats que organitzen festivals amb una vocació clarament supralocal. Aquesta xarxa promou sinergies entre els festivals de la Regió Metropolitana, defineix una estratègia comuna en el terreny de la comunicació, promou</p>

la recerca conjunta de fons privats, difon l'oferta a Espanya i Europa, afavoreix la integració a les xarxes europees, promou produccions transversals, etc

Xarxa regional de ciutats universitàries.

Creació d'un sistema estable de coordinació per al desenvolupament i planificació de la Formació Universitària a l'àrea de Barcelona i el seu lligam amb la Formació Professional i el sistema productiu. En aquesta línia potencia la imatge de les ciutats com a impulsores universitàries, promou les relacions entre el món universitari i l'administració local, amplia el procés de descentralització de l'oferta universitària, facilita l'accés de noves ciutats a l'oferta universitària, facilita la participació activa de les ciutats en el disseny del mapa de l'educació superior, o crea serveis complementaris per als estudiants, apropa el coneixement de la Universitat a les empreses locals, etc.

Xarxa de centres culturals polivalents.

Centres cívics, aules de cultura, equipaments culturals de barri que es distribueixen per tot el territori metropolità. És necessari establir una xarxa que permeti generar sinergies conjuntes, crear circuits de difusió per a propostes artístiques emergents i facilitar l'intercanvi entre col·lectius i associacions dels diferents territoris.

Promoure l'accessibilitat a l'oferta d'activitats i serveis culturals de la regió, així com millorar la informació de la cultura

Programa Metropolità de promoció cultural.

Aquest programa ha de facilitar l'accessibilitat dels ciutadans a l'oferta cultural de la regió metropolitana. Entre d'altres activitats, podria obrir una oficina d'informació i venda a BCN, crear una xarxa telemàtica local de venda d'activitats i serveis culturals de la regió, editar una web regional amb el catàleg calendari dels equipaments, serveis i esdeveniments més significatius, ofertar abonaments d'abast metropolità, gestionar una oferta conjunta per als centres educatius, promoure i gestionar el turisme cultural de la regió, gestionar un catàleg de productes culturals per a recerca de mecenatge, gestionar participació en fires especialitzades, donar suport tècnic i cooperar amb els ajuntaments en el camp de la comunicació cultural, etc.

Informe regional "Cultura i Transport".

Estudi que analitza l'actual estat de la xarxa de transports públics respecte l'accés dels ciutadans a l'oferta cultural metropolitana i elabora propostes d'actuació per millorar-ne l'estat. En aquest sentit caldria trobar respostes sobre el transport públic nocturn, la millora de l'accessibilitat interna del territori, proposar mesures concretes per fer ofertes conjunturals (festivals, concerts, etc.), promoure l'ús del transport públic, estendre el bus turístic a la regió metropolitana, etc.

	Diari digital de cultura.
--	----------------------------------

Diari per donar a conèixer la creixent activitat cultural que té lloc en la regió metropolitana. La creació d'un mitjà específic facilita la difusió i coneixement de nombroses activitats que d'una altra manera no arriben als mitjans de comunicació. Produir més informació d'aquestes característiques també afavoreix el tractament informatiu de la realitat cultural metropolitana.

LÍNIA ESTRATÈGICA 6

PROJECTAR BARCELONA COM A PLATAFORMA DE PROMOCIÓ INTERNACIONAL

Projectar internacionalment les ciutats esdevé una estratègia clau en un entorn cada cop més global que tendeix a organitzar-se mitjançant un sistema de funcionament en xarxa, on les ciutats cooperen i competeixen. En aquest escenari global, la cultura és un dels elements que aporten més visibilitat a la ciutat i, per tant, els sectors que gestionen el coneixement tenen cada cop més potencial de futur.

La projecció internacional de Barcelona s'ha de basar en la imatge que té al món, en la qualitat d'algunes de les produccions i esdeveniments culturals que s'hi organitzen, en l'estructuració de processos d'intercanvi i de coproducció amb agents d'altres ciutats, en la tradicional voluntat de molts dels seus agents de jugar un paper destacat en el context mundial, així com en l'experiència que la ciutat té com a lloc d'intercanvi.

Les actuacions a desenvolupar tenen molt a veure amb la creació d'espais físics i virtuals de distribució i promoció de la cultura feta a Barcelona. També tenen a veure amb el fet de desenvolupar produccions culturals conjuntes amb altres ciutats; amb l'atracció d'inversions, creadors i continguts d'arreu; amb la capacitat per utilitzar Barcelona com a espai de vehiculació d'expressions culturals internacionals i estatals; amb la projecció internacional dels esdeveniments i festivals culturals de la ciutat; amb la coordinació per aprofitar les sinergies entre el sector cultural i el turisme, o amb l'habilitat per aprofitar totes les oportunitats que ofereix el *Fòrum Universal de les Cultures* per impulsar la imatge de Barcelona com a ciutat de cultura.

Projectes bàsics

El món com a platea. Promoure els intercanvis i les coproduccions culturals, a més a més de l'exportació de productes i continguts culturals amb la utilització dels mecanismes de promoció econòmica existents. Es tracta de donar a conèixer, als productors i distribuïdors culturals, els instruments, les eines i les activitats habituals de promoció exterior disponibles bàsicament a través de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona. Aquesta difusió es pot fer a partir de l'edició d'un fulletó (electrònic i en paper) específic per als sectors culturals i de sessions informatives similars a les que es realitzen per a d'altres sectors industrials. El desenvolupament d'aquesta proposta es pot concretar en la realització prospectives de mercat per a sectors i/o productes específics; l'articulació de grups de creadors i productors culturals per a la promoció exterior conjunta; l'organització de missions de promoció, etc.

Fires intel·ligents. Consolidar Barcelona com a lloc de fires intel·ligents de productes culturals, especialment d'aquells relacionats amb noves formes d'expressió o noves tecnologies. Les fires intel·ligents es basen a oferir el tradicional espai d'exhibició al costat, per una banda, d'un espai de trobada, investigació i intercanvi d'idees i, d'una altra, d'un espai de formació en nous productes. Aquests punt d'encontre pot ser un nòdul de promoció de les coproduccions entre agents de diferents ciutats. Es

tracta de promoure l'organització de fires de productes culturals aprofitant l'experiència, les infraestructures i el renom de Barcelona en aquest sector. Les fires es poden estructurar al voltant de la producció i el mercat de productes audiovisuals, l'edició, les noves tecnologies o la música.

El món a l'escenari. La promoció de Barcelona passa també per l'obertura de l'espai cultural barceloní al món. La importació i la coproducció i intercanvi de produccions culturals és part important de la internacionalització de la ciutat i de la consolidació a la xarxa mundial. És necessari que Barcelona sigui capaç d'oferir en les seves plataformes culturals espectacles i productes fets a fora i coproduïts amb agents culturals de la ciutat. Aquest projecte tendirà a desenvolupar una sèrie de mesures que permetin establir intercanvis, generar coproduccions i conèixer l'oferta cultural externa (i les condicions de contractació), a més a més de fomentar la convivència de produccions locals i internacionals. Aquesta mesura es podria completar en un procés de *networking* entre agents culturals de la ciutat i estrangers, a partir de sessions de trobada, festes, etc. un cop finalitzats els espectacles.

Cultura a la carta. Desenvolupar una oferta cultural àmplia que tingui en compte tots els recursos de la ciutat per promoure i diversificar el turisme cultural. Al mateix temps, s'han de potenciar l'accessibilitat dels turistes a l'oferta cultural de Barcelona per assegurar la continuïtat dels fluxos turístics i la potenciació de la dimensió cultural en aquestes visites. Es tracta d'organitzar un instrument de coordinació entre els programadors culturals i Turisme de Barcelona que permeti definir i programar una oferta cultural "adequada" als fluxos de turisme diferenciats que es produeixen a Barcelona sense caure en l'oferta de "tòpics" per a turismes "típics". Aquesta coordinació ha de permetre una adaptació del sector cultural als imperatius del turisme: programacions a llarg termini, generar sinergies per convertir programacions en esdeveniments amb caràcter internacional, incentivar el caràcter internacional dels grans esdeveniments culturals de la ciutat, etc.

Projectes d'actuació

OBJECTIUS	PROJECTES
<p>Crear espais físics i virtuals de foment de les coproduccions, d'intercanvi i distribució, i de promoció de la cultura feta a Barcelona</p>	<p>Oficina "Creat a Barcelona". Potenciar la "marca" Barcelona com a etiqueta de garantia alhora que es promouen les creacions fetes des de Barcelona al món. Aprofitant la imatge que té Barcelona, es proposa estructurar una oficina que reculli / agrupi / reconegui produccions culturals fetes a Barcelona i els atorgui l'etiqueta de "Creat a la ciutat". L'oficina s'encarregarà de promoure aquesta "marca" als diferents mercats de productes culturals entre els quals destaquem la presència a les fires, l'acompanyament a missions polítiques i/o comercials, la recerca de canals de difusió internacional, etc. L'oficina "Creat a Barcelona" pot actuar com a "borsa" de contractació i exportació de productes culturals fets a la ciutat, i complementar el suport virtual dels productes culturals.</p> <p>Nòdul coordinador d'educació a distància. Potenciar la connexió de Barcelona amb estudiants, experts, investigadors i professionals de tot el món a partir de la creació d'un nòdul d'educació a distància. Aprofitant l'actual plataforma de la UOC i altres iniciatives similars que es donen a les universitats de Barcelona, es proposa desenvolupar un campus</p>

	<p>virtual a nivell mundial en aquelles àrees en les quals Barcelona té un prestigi reconegut (arquitectura, disseny gràfic, urbanisme, utilització de l'espai públic, festes populars, teatre, etc.) amb l'objectiu de vincular territoris i cultures distants a la realitat barcelonina, i inserir Barcelona en altres entorns culturals.</p> <p>Associació Ciutats Accent en la Cultura. Consolidar Barcelona com a líder d'un grup internacional de ciutats que promouen un nou model de desenvolupament urbà on la cultura hi té un paper essencial. Aprofitant l'experiència i capacitat de la ciutat de Barcelona en l'organització, el funcionament i el lideratge de xarxes, es tracta de promoure l'organització d'una xarxa de ciutats que posin l'accent en la cultura. Aquesta xarxa ha de permetre la reflexió a l'entorn d'aquest tipus de desenvolupament urbà, l'intercanvi d'experiències, l'establiment de metodologies de promoció i avaluació, i el <i>lobby</i> conjunt davant d'altres nivells d'administració per aconseguir el suport polític i financer per a la cultura.</p>
<p>Generar totes les condicions per tal que Barcelona atregui creadors</p>	<p>Escola Europea d'Editors. Crear un punt de referència nou a Europa que permeti l'atracció de figures rellevants del món de l'edició i l'escriptura, a més a més d'atraure estudiants d'arreu. Caldria posar en marxa una escola d'editors adreçada a la formació global en totes les fases i tasques del món de l'edició en un context globalitzat. Aquesta iniciativa ha d'estar oberta a tots els estudiants i experts del món i ha de consolidar la ciutat no tan sols com a punt de producció editorial, sinó també com a centre formador. La formació hauria d'incloure l'edició escrita i les noves formes d'edició que apareixen amb les noves tecnologies.</p> <p>Potenciació de les activitats de Barcelona Plató. Consolidar les activitats de Barcelona Plató i aconseguir més inversions foranes al sector de producció audiovisual de la ciutat per tal de dinamitzar la indústria local i la imatge de Barcelona. Aquesta actuació es proposa una major difusió de les activitats de Barcelona Plató a l'exterior a través de la penetració virtual via <i>web</i>, la presència a fires i fòrums de debat, i l'establiment de relacions bilaterals o multilaterals amb les agències que es dediquen a aquest tipus d'activitats en altres ciutats.</p> <p>Poble Novíssim. Creació d'un espai de referència de noves formes de producció cultural al món. El procés de reurbanització del Poblenou ofereix l'oportunitat de repensar els usos industrials tradicionals de la zona i permet el desenvolupament de noves indústries, entre les quals destaquen les produccions culturals. Es proposa la creació d'uns espais —d'oferta pública i privada— adequats per a la creació cultural i el desenvolupament de productes culturals. Aquest territori ha de disposar de les tecnologies i infraestructures</p>

	<p>més avançades per oferir un espai connectat amb el món, de gestió flexible i atractiu per a creadors i productors d'arreu. S'ha de crear una imatge de territori cultural pilot.</p>
<p>Us de Barcelona com a escenari de vehiculació d'expressions culturals internacionals i estatals: Amèrica Llatina, Mediterrània i Espanya</p>	<p>Pont als Estats Units. Establir un lligam estable amb el principal nucli innovador i productor de continguts i tecnologies. Aquest lligam s'establiria a partir d'un sistema d'intercanvi i de connexió directa que permetés l'accés als principals nuclis productors de continguts i tecnologies. Aquest sistema hauria d'incloure des de l'atracció a Barcelona d'iniciatives culturals de caràcter internacional (per exemple, la revista <i>Barcelona</i>) fins a l'establiment d'antenes o missions als Estats Units, a l'estil de les que es fan per al desenvolupament de productes televisius. Al mateix temps, aquesta activitat hauria de comportar la reconsideració del paper dels països llatinoamericans en la producció i difusió culturals de Barcelona. Caldria pensar en aquests països com a productors col·laboradors i importadors de les novetats que apareixen en els principals centres productors de continguts i coneixements, ja que el seu accés a aquests mercats és més fàcil i directe que des de Barcelona.</p> <p>Escala, Barcelona. Convertir Barcelona en una cruïlla essencial en la difusió cultural de produccions fetes als països llatinoamericans i a la resta d'Espanya cap a Europa. Es tracta de desenvolupar una sèrie de mesures que permetin consolidar la ciutat de Barcelona com a "parada" tècnica essencial en la difusió de productes culturals fets a l'Amèrica Llatina o Espanya cap Europa o la Mediterrània. Aquestes mesures poden incloure facilitats per accedir als mercats europeus; "Llocs"/ esdeveniments/ instruments de relació entre productors; Impuls d'un <i>who is who</i> dels canals de difusió a Europa; promoció de "plataformes d'exhibició" temporals de productes culturals fets arreu, etc.</p> <p>Esdeveniment artístic i cultural Euromediterrani. Convertir la ciutat de Barcelona i la seva àrea en el punt de referència cultural de l'entorn mediterrani, desenvolupant un esdeveniment artístic i cultural multicultural que un cop a l'any organitzi una trobada que, a més a més d'erigir-se en un festival cultural, serveixi de "borsa de coneixement i contractació" de productes i productors culturals a nivell internacional.</p>
<p>Reforçar el caràcter internacional dels esdeveniments i festivals culturals de la ciutat</p>	<p>Locations Europa. Amb l'objectiu d'atraure institucions d'àmbit mundial (MIT Europa, seu del Cirque du soleil, oficina de la UNESCO, Societat Internacional de Música Contemporània, etc.) que representin un punt de referència en la creació, es tracta de mantenir la presència i els contactes amb les diferents Film Offices de les ciutats i regions europees per tal de desenvolupar projectes conjunts que permetin el posicionament</p>

	<p>de Barcelona com a ciutat de localitzacions i produccions audiovisuals i ajudin a la instal·lació de la seu de Locations Europa a Barcelona.</p> <p>Concurs d'idees i estudis sobre la formació del públic i el tema de la distància cultural. Crear un debat d'abast internacional a través de l'establiment d'un concurs d'idees on es recullin estratègies i referents sobre el distanciament del públic respecte de la cultura que en permetin accentuar les dimensions socials i el paper que té en la cohesió social i la concreció de la convivència i la pau. El concurs, organitzat a Barcelona, hauria d'estar obert a tots els països europeus i oferir com a premi una estada a la ciutat per implementar de manera pilot algunes de les idees proposades.</p> <p>Acadèmia de Cinema Europeu (2001-2004). Generar les condicions per tal d'atraure a Barcelona la seu de l'Acadèmia de Cinema Europeu per al període 2001-2004. Les negociacions estan en fase de projecte.</p> <p>Barcelona, After Hours. Promoure el diàleg i el debat sobre el tema cultural i, especialment, sobre el paper de la cultura en el desenvolupament urbà i la construcció de la convivència, lligant el nom de Barcelona a aquesta temàtica. Es tracta d'organitzar un espai telemàtic de diàleg sobre cultura i desenvolupament urbà, promogut i estimulat des de Barcelona, que permeti vincular productors i persones interessades en la cultura i el desenvolupament urbà d'arreu del món a través de la xarxa Internet.</p> <p>Xarxes a la ciutat. Fomentar la presència de xarxes a la ciutat de Barcelona per tal de promoure un entorn internacionalitzat, vinculat a les dinàmiques mundials i als intercanvis multiculturals. Es tracta de dissenyar un programa de suport a la presència de xarxes a la ciutat que fomenti la localització de les seus de les xarxes i propiciï un entorn de lligams internacional. Aquest programa ha d'incloure des de facilitats físiques per a la localització (a l'estil d'hotel d'entitats) fins a propostes i campanyes en favor de l'atracció de seus.</p>
<p>Impulsar la coordinació per aprofitar les sinergies entre el sector cultural i el turisme</p>	<p>Barcelona als principals catàlegs de tour operadors culturals. Promoure la inclusió de Barcelona en catàlegs de tour operadors que programen viatges i estades culturals que tenen a veure amb música, òpera, festivals, arquitectura, patrimoni, o viatges d'estudi, entre altres.</p>
<p>Aprofitar totes les oportunitats que ofereix el Fòrum 2004 per impulsar la imatge de Barcelona com a</p>	<p>Fòrum Virtual. Inserir el Fòrum Universal de les Cultures en l'espai telemàtic per tal de facilitar la participació de la gent i la projecció de</p>

ciutat de cultura

l'esdeveniment al món. Es tracta de posar en marxa la versió telemàtica del Fòrum Universal de les Cultures de manera que milions de persones puguin accedir a les activitats organitzades i puguin contribuir als objectius del Fòrum 2004 a través de la xarxa Internet.

Festival Mundial de les Arts.

Donar a conèixer al món les diverses cultures amb l'ànim de contribuir a la pedagogia de la tolerància i a la cultura de la pau, afavorint la solidaritat, els drets humans i el desenvolupament sostenible. Es tractaria d'organitzar un festival mundial que reunirà, durant els mesos que duri el Fòrum, diferents expressions culturals i que permetrà un intercanvi entre els pobles.

5. LA BARCELONA CULTURAL DEL 2010. UNA VISIÓ DE FUTUR

El Pla estratègic ha fixat el seu marc d'actuació temporal en la primera dècada del segle que ve. Aquest marc temporal ampli obliga a situar una visió de futur, una sèrie de fites que dibuixin els paràmetres de la ciutat cultural que volem per al 2010. Són afirmacions que dibuixen una fotografia amb un contrast molt notable respecte de la que es va fer en el diagnòstic i, per tant, generen una tensió important entre la situació real i una situació desitjada. La realització dels projectes plantejats en el Pla ens portaria a la ciutat cultural que volem per al 2010:

Barcelona considera la **creació i la innovació** elements centrals del seu desenvolupament.

- * Espais, condicions i facilitats per als creadors de la ciutat.
- * Una ciutat atractiva per a creadors d'arreu que facilita la presència creixent d'artistes d'altres ciutats.
- * Un sistema cultural que integra i connecta la creació amb els altres nivells de la cadena de producció cultural.
- * Una ciutat reconeguda internacionalment com a ciutat de creadors.
- * Una ciutat amb fons de capital rics per donar impuls a la innovació cultural.

Una ciutat que és nòdul de **xarxes artístiques** i culturals i que disposa de recursos formatius d'alt nivell per als creadors.

- * Connexions constants entre universitat / empresa / creadors.
- * Desplegament d'ensenyaments artístics de qualitat en tots els àmbits i a tots els nivells.
- * Una ciutat de referència pel que fa als estudis artístics.

Barcelona enforteix el **lideratge** en la producció i la indústria cultural.

- * Capital del sector editorial i de l'edició amb multimèdia.
- * Una ciutat que produeix la meitat de la producció audiovisual i el cinema de l'Estat.
- * Doblar les persones ocupades en el sector de la cultura i multiplicar el percentatge cultural en el PIB de Barcelona.
- * Un sistema de finançament de la cultura millorat que reinverteix part dels impostos que genera.
- * Una ciutat inserida en els circuits internacionals de l'art contemporani.
- * Unes empreses de producció de continguts de qualitat.

Una ciutat sense **cap butaca buida**.

- * Quatre milions d'espectadors teatrals.
- * Doblar el públic de música en viu.
- * 10 milions de visitants per als museus i exposicions de la ciutat.
- * Uns mitjans de comunicació còmplices amb l'activitat cultural que genera la ciutat.
- * Accessibilitat a l'oferta cultural: idiomàtica, de senyalització, en la política de preus, etc.
- * Programes específics dirigits a un públic infantil per part de totes les plataformes culturals de la ciutat.

Una ciutat que gestiona la cultura amb **paràmetres de qualitat**.

- * Un marc legislatiu que aclareix les competències culturals.
- * Contractes programa públics a tots els grans equipaments i serveis culturals de la ciutat que disposen de diners públics.
- * Un sistema d'avaluació homologat dels equipaments i projectes culturals de la ciutat.
- * Un sistema de formació i reciclatge per als gestors culturals.

- * Autonomia en la gestió dels projectes culturals.
- * Una ciutat que ha creat un Consell de les Arts com un instrument permanent de participació activa.

Una ciutat que disposa dels instruments per fer **accessible el coneixement** als ciutadans.

- * Una xarxa de biblioteques públiques compatible amb els estàndards Europeus.
- * Accés a les noves tecnologies de la comunicació per a tots els ciutadans.
- * Tots els equipaments i serveis culturals amb una estratègia educativa central.
- * Una ciutat que té un nivell de lectura de diaris i obra escrita assimilable a la mitjana europea.
- * Una ciutat que disposa d'una xarxa d'escoles relacionades amb l'ensenyament artístic a tot el seu territori.

Una ciutat **respectuosa amb la diversitat** de pràctiques culturals dels seus ciutadans.

- * Una ciutat que posa el carrer al servei de la cultura.
- * Una ciutat que facilita amb espais i recursos l'activitat cultural dels col·lectius i associacions de ciutadans.
- * Una ciutat amb centres cívics que acullen la diversitat i fomenten les relacions cara a cara.
- * Una ciutat que posa a l'abast dels ciutadans provinents d'altres territoris totes les eines per poder-se expressar.

Una ciutat líder en la incorporació a les lògiques de **l'era digital**.

- * Totes les llars connectades a Internet en una ciutat capdavantera en l'ús creatiu de la xarxa.
- * Un sector cultural capdavanter en l'ús de les noves tecnologies i productor de continguts per als nous mitjans.
- * Barcelona, una ciutat també virtual.
- * Un urbanisme i una arquitectura que incorporen les noves tecnologies.

Una **xarxa de museus acabada** que disposa d'equipaments i mitjans per esdevenir un dels principals generadors de cultura.

- * El doble de visitants als museus de la ciutat.
- * Uns museus inserits en les xarxes internacionals.
- * Col·leccions ampliades a tots els equipaments.
- * Una ciutat que coprodueix exposicions amb altres ciutats que passen a formar part de l'agenda cultural internacional.

Una ciutat que usa i explota el seu **patrimoni monumental**, arquitectònic i natural com un dels principals factors d'atractivitat.

- * Una gestió integrada d'aquest patrimoni.

Una ciutat que fa de la cultura una **estratègia educativa** i de l'educació un focus de creació cultural.

- * Una xarxa d'universitats implicada en la vida cultural de la ciutat, que atén especialment les necessitats de formació en aquest àmbit i provoca més relació entre l'estudiant i la vida cultural de Barcelona.
- * Millor relació entre els ensenyaments artístics universitaris i la vida cultural.

- * Una ciutat en la qual cada Universitat ha signat, com mínim, un acord amb els equipaments culturals per dur-hi a terme activitats.
- * Desplegament d'ensenyaments artístics de qualitat en tots els àmbits i nivells.
- * Un sector cultural que produeix activitats i recursos amb intencionalitat educativa dirigits a totes les edats.

Una **ciutat metropolitana**, capital de Catalunya, cocapital cultural de l'Estat i una de les capitals culturals europees i del món.

- * Un sistema metropolità de festivals amb projecció internacional.
- * Tots els grans equipaments i projectes culturals amb lògica i dimensió metropolitana.
- * Disposar dels recursos públics per càpita en matèria cultural, homologables als estàndards europeus.

Una ciutat que atreu **talent i coneixements d'arreu** i es capaç de projectar-los a escala internacional.

- * Barcelona, seu de xarxes culturals.
- * Una ciutat que ha creat 2 grans fires o esdeveniments periòdics internacionals relacionats amb la cultura i un calendari d'activitats culturals accessible arreu del món.
- * Una ciutat amb una agència per a la promoció i de caràcter internacional de la cultura feta a Barcelona.
- * Barcelona, líder d'una xarxa de ciutats que posen l'accent en la cultura.

Relacions estables entre els **sectors turístic i cultural** de la ciutat.

- * Oferta cultural accessible a tothom.
- * Calendari cultural adaptat a les necessitats del turisme.
- * Una ciutat amb turisme cultural de qualitat.